

فقر زدایی در مناسبات توسعه نیافتگی

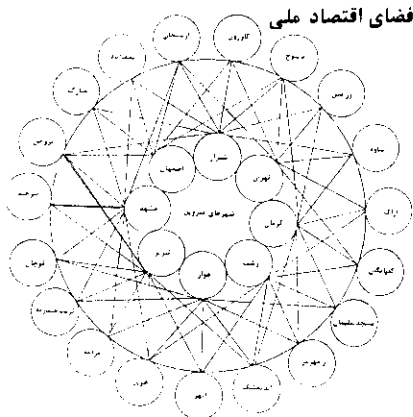
دکتر رحیم رحیمزاده اسکویی

پس از پیروزی انقلاب و طبق آمار غیررسمی حدود ۳ تا ۵ میلیون نفر از کشور خارج شده‌اند، در صورتیکه مایل باشیم که طبق الگوی سن سیمون پدیده فرار مغزها و با انتقال معکوس تکنولوژی را بررسی کنیم، باید به این سؤال پاسخ دهیم که آیا بافت تخصصی-شغلی این افراد، فیزیکدان - شیمی‌دان - پزشک و... بوده و یا اینکه از مارشالها و کاردینالها و مالکین و یا از صاحبان سرمایه‌های عظیم بوده‌اند. رقم ۳ تا ۵ میلیون نفر آنقدر عظیم است که پاسخ به سؤال فوق بهر صورت که باشد، با خارج شدن چنین حجم عظیمی از افراد، اگر کشور ما دچار فقر اقتصادی و اجتماعی نشود، بیشتر باعث تعجب خواهد بود. اکنون اگر بافت مربوط به فقر در قرن نوزدهم را رها کرده و به بافت مشابه این مقوله در آخر قرن بیستم بپردازیم، خواهیم دید که توجیه‌گران نظام سرمایه‌داری در مشروعیت بخشی و ابدی سازی این نظام چنین مطرح می‌کنند که رفاه اقتصادی و اجتماعی طبقه فعال در کشورهای صنعتی پیشرفته در سطحی قرار دارد که این رفاه در کوچکترین زوایای تفکر این طبقه در آخر قرن نوزدهم نمی‌توانسته است، رسوخ یابد. بعبارت دیگر رفاه اقتصادی-

رشته‌های خود می‌باشند، یعنی **افراد فعال جامعه** فرانسه را از دست بدهد، تبدیل به کشور فقیری خواهد شد. ولی در صورتیکه کلیه متخصصان فوق‌الذکر را حفظ کند و در مقابل سی هزار نفر از مشاوران، وزیران، مارشالها، کاردینالها، اسقفها، استانداران فرمانداران، اعضای وزارتخانه‌ها، مالکان، اشراف، صاحبان سرمایه (جمعاً ۳۰/۰۰۰ نفر) یعنی **افراد طبقه غیر فعال جامعه** فرانسه را از دست بدهد، تبدیل به جامعه فقیری خواهد شد. متوجه هستیم که طبق نظر سن سیمون تنها از دست دادن ۱۰۰۰ نفر از **افراد طبقه فعال جامعه** باعث فقیر شدن جامعه می‌شود، در صورتیکه حتی از دست دادن ۳۰/۰۰۰ نفر از **افراد طبقه غیر فعال** باعث فقیر شدن جامعه نمی‌شود.

○ هر نظام به همان میزان که قادر به فقر زدایی است قادر به مشروعیت بخشی به ایدئولوژی خود هم هست.

پس از هر انقلاب صنعتی شاهد ظهور ایدئولوژیهای جدیدی بودهایم که این ایدئولوژیها مشروعیت خود را در مناسبات اقتصادی و اجتماعی و در مبارزه علیه فقر جستجو می‌کردند. به این ترتیب، میزان و نحوه فقر زدایی در واقع ابزاری در جهت سنجش مشروعیت ایدئولوژیهای حاکم در هر جامعه بوده است. بعنوان مثال، پس از انقلاب کبیر فرانسه در سال ۱۷۸۹ میلادی، یعنی در ۲۰۲ سال پیش، متفکران بسیاری که زاده و پرورش یافته مناسبات انقلابی آن دوران بودند، در توجیه یسار مناسبات جدید مقالاتی به رشته تحریر درآوردند. از جمله این متفکران، فیلسوف مشهور فرانسوی «سن سیمون» (۱۸۲۵-۱۷۶۰) می‌باشد که بعنوان یک سوسیالیست ایده‌آلیست مشهور است. سن سیمون در کتاب «سازمان‌دهنده» که در سال ۱۸۱۹ منتشر شد، نظریات و نحوه برداشت خود را از فقر اقتصادی و اجتماعی بیان می‌کند. او در توضیح نظر خود می‌گوید که فرض کنیم کشور فرانسه ناگهان ۵۰ نفر فیزیکدان، ۵۰ نفر شیمی‌دان، ۵۰ نفر فیزیولوژیست، ۵۰ نفر بانکدار، ۲۰۰ نفر بازرگان، ۶۰۰ نفر کشاورز (جمعاً ۱۰۰۰ نفر) را که از بهترین متخصصان در

شهرستانهای اقماری

نیز به دلیل عدم امکان سرمایه‌گذاریهای مجدد اقتصاد این شهرهای اقماری دچار فقر شده که یکی از آثار این فقر اقتصادی مهاجرت ساکنان شهرهای اقماری به شهرهای متروپل است.

همانگونه که ملاحظه می‌شود ارزشهای اضافی تولیدشده در بخشهای مختلف اقتصادی ایران بدو به شهرهای متروپل ایران واریز می‌شود و از آنجا به انضمام ارزشهای اضافی تولیدشده در صنایع تولیدکننده کالاهای مصرفی به کشورهای متروپل انتقال می‌یابد. تفاوت بین شهرهای متروپل ایران و کشورهای متروپل در این است که شهرهای متروپل ایران خود در فضای اقتصاد بین‌المللی شهرهایی اقماری بیش نیستند، در صورتیکه کشورهای متروپل، هیچگاه جزو اقماری بشمار نمی‌روند.

به این ترتیب به دلیل واریز شدن ارزشهای اضافی از کشورهای اقماری به متروپل و عدم وجود ارزشهای اضافی لازم جهت سرمایه‌گذاریهای مجدد در این جوامع «پدیده توسعه نیافتگی» دائماً توسعه می‌یابد و به دلیل سرمایه‌گذاریهای مجدد ارزشهای اضافی تولیدشده در دوی بخش اقتصادی فوق و نیز سرمایه‌گذاریهای مجدد، ارزشهای اضافی انتقال یافته از کشورهای اقماری «پدیده توسعه یافتگی» دائماً توسعه می‌یابد.

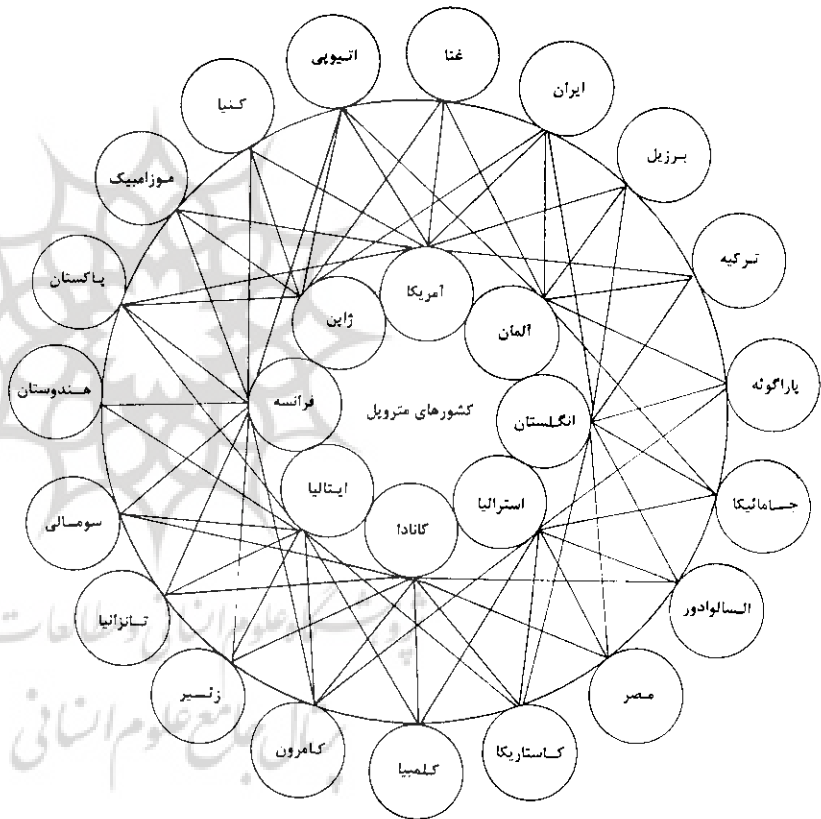
بنابراین و در صورتیکه در جامعه ما تمایل به ریشه‌های برخورد کردن با مقوله «فقر» وجود داشته باشد، نباید به صورتیکه تاکنون اعمال شده، برخورد کرد، زیرا فقر اقتصادی تنها بازتابی از یک مناسبات خاص است. باید اقتصاد فقر را مورد تحلیل و بررسی قرار داد. به بیان دیگر تنها در صورتی قادر خواهیم بود با مقوله «فقر» به طور ریشه‌ای برخورد کنیم که ماهیت سیستم اقتصادی را که در آن فقر تولید می‌شود، کالبدشکافی کنیم.

فقرزدائی در هر جامعه شرایط ویژه و خاصی دارد. این ویژگیها در رابطه مستقیم با ماهیت سیستم اقتصادی آن جامعه است. بدون کالبد شکافی ماهیت سیستم اقتصادی ایران، دسترسی به ویژگیهای فقرزدائی در کشور ما تقریباً غیرممکن است. □

ج- این سیستم همیشه باید در همین جهت حرکت کند.

نظام سرمایه‌داری بین‌الملل به این امر نیز آگاه است که در صنایع کوچک، صنایع دستی و بخش کشاورزی کشورهای اقماری هنوز ارزشهای اضافی تولید می‌شود که اگر در این کشورها باقی بماند، امکان سرمایه‌گذاریهای مجدد وجود خواهد داشت. بدین لحاظ سیستم متروپل اقماری اقتصاد بین‌الملل به فضای ملی اقتصادی این کشورها نیز انتقال می‌یابد. اکنون اگر فضای اقتصاد ملی ایران را با این دیدگاه ترسیم کنیم، مدل وار شکل روبرو و قابل تصور است:

فضای اقتصاد بین‌الملل

کشورهای اقماری

در این سیستم، درست مانند نظام سرمایه‌داری بین‌المللی، شهرهای بزرگ ایران بصورت شهرهای متروپل و شهرهای وابسته به هر یک از شهرهای بزرگ به عنوان شهرهای اقماری ترسیم شده‌اند. ارزشهای اضافی تولید شده در بخشهای مختلف اقتصادی شهرهای اقماری از طریق خرید مواد اولیه و مواد مصرفی به شهرهای متروپل انتقال می‌یابد. به این ترتیب به دلیل عدم ارزشهای اضافی تولید شده در شهرهای اقماری و

بخش تولید کالاهای مصرفی

به این ترتیب در جوامع اقماری صنایع تولیدکننده کالاهای سرمایه‌ای اصلاً وجود ندارد که تولید ارزش افزوده کند و نیز سرمایه ثابت مورد نیاز صنایع مولد کالاهای مصرفی را تولید کند.

به این ترتیب باید ارزش افزوده بخش تولید کالاهای مصرفی را برای خرید ماشین‌آلات مورد نیاز این بخش به کشورهای «متروپل» انتقال دهند. فرضاً می‌توان فضای اقتصاد بین‌الملل را که در آن کشورهای منتخب «متروپل» و اقماری وجود دارند، می‌توان به صورت مدل زیر نشان داد.

خطوط ترسیم شده در این شکل نشان دهنده حرکت سرمایه از کشورهای اقماری به کشورهای متروپل است. اقتصاددان مصری اصل فرانسوی سمیر امین (Samir Amin) در این رابطه مطرح می‌کند که:

الف- حرکات سرمایه بوسیله کشورهای متروپل تعیین می‌شود:

ب- انتقال ارزش از جوامع اقماری به جوامع متروپل بوده و ادامه داد.

بسمه تعالی

برگزاری چهارمین دوره

مدیریت استراتژیک

سازمان مدیریت منسبتی به منظور ایجاد فرصت بهسره کسبیری مدیران ارشد کشور از دستاوردهای تازه دانش مدیریت با استفاده از تجارب حاصل از برگزاری دوره های متعدد پرورش مدیران نیز اجرای سه دوره مدیریت استراتژیک، در نظر دارد در اردیبهشت ماه سال ۱۳۷۱ چهارمین دوره مدیریت استراتژیک را اجرا کند.

این دوره ویژه مدیرانی است که بطور فردی یا گروهی مسئولیت هدایت کلی نظام های سازمانی را به عهده دارند و در این مقام در تصمیم گیری های اساسی و سرنوشت ساز برای سازمانهای متبوعه نقشی فعال ایفا می کنند.

برنامه دوره به گونه ای طراحی شده است که بتواند مدیران را در زمینه تحلیل های سیستمی فعالیت های سازمان یاری دهد و به آنان کمک کند تا با دیدی مجموعه نگر عناصردر دست یابی به مهمترین اهداف و سیاست های بلند مدت را شناسایی و با برخوردی واقع بینانه با مسایل مدیریت نسبت به تدوین برنامه های بلند مدت اقدام کنند.

استادان این دوره از میان اعضاء مجرب هیات علمی سازمان مدیریت منسبتی و دانشگاهها و مراکز پرورش مدیر داخل و خارج از کشور انتخاب شده اند.

روشهای نوین آموزشی که در این دوره بطور وسیع مورد استفاده قرار خواهد گرفت، مبتنی بر مشارکت موثر شرکت کنندگان در تمام فعالیتهای آموزشی است. طرح قضایای مدیریت و تبادل تجربه در قالب بحث در گروههای کوچک نمونه هایی از روش های نوین آموزشی در این دوره خواهد بود.

چهارمین دوره مدیریت استراتژیک بصورت بین المللی و با شرکت تنی چند از مدیران کشورهای آسیای و آفریقای برگزار میشود و دروس آن به زبان انگلیسی ارائه خواهد شد.

این دوره به مدت پنج هفته با فاصله زمانی یک هفته برای بازگشت به کار و ایجاد فرصت مطالعه بصورت شبانه روزی در یکی از نقاط خوش آب و هوای ایران برگزار خواهد شد. زمانبندی بخشهای اول و دوم دوره بشرح زیر است:

بخش اول: به مدت سه هفته از تاریخ ۱۳۷۱/۲/۱۹ تا ۱۳۷۱/۳/۷

بخش دوم: به مدت دو هفته از تاریخ ۱۳۷۱/۳/۱۶ تا ۱۳۷۱/۳/۲۸

شرایط پذیرش داوطلبان عبارت است از:

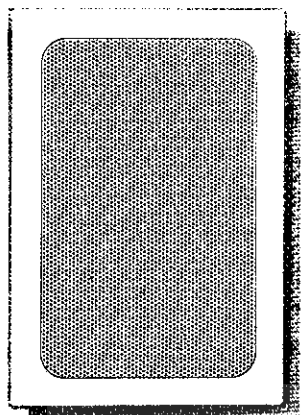
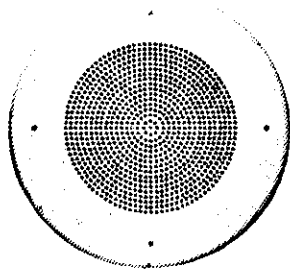
- تحصیلات رسمی حداقل در سطح کارشناسی (لیسانس) از دانشگاههای معتبر داخلی یا خارجی
- تسلط به زبان انگلیسی در حد محاوره علمی به این زبان و استفاده از سخنرانیها و متون علمی مدیریت
- حداقل چهار سال تجربه در زمینه مدیریت و یا مشاغل کارشناسی پس از اخذ مدرک دانشگاهی
- تناسب محتوی دوره با شغل فعلی یا آتی داوطلب و امکان شرکت داوطلب در تمامی جلسات دوره به تشخیص و تأیید سازمان متبوعه
- علاقتمندان به شرکت در این دوره میتوانند برای کسب اطلاعات بیشتر با تلفن مستقیم ۲۹۳۰۰۹ یا تلفنهای ۹- ۲۹۳۱۰۰۲ داخلی ۵۰۶ و ۵۱۰ (مرکز آموزش-دفتر دوره مدیریت استراتژیک) تماس حاصل فرمایند. مهلت ثبت نام تا دهم اسفندماه ۱۳۷۰ میباشد.

صدای شاهمه جا خواهد بود

وقتی سیستم‌های صوتی بان ایران را در اختیار داشته باشید

بانک ایران

شرکت تولیدی - مهندسی بان ایران

پروانه بهره‌برداری: ۴۰۱۰۰

شماره ثبت: ۲۲۴۵۷

تاسیس: ۱۳۵۲

طراحی، ساخت و اجرای سیستم‌های صوتی و تصویری حرفه‌ای و اختصاصی برای:

۱- واحدهای صنعتی

۲- هتل‌ها

۳- معادن

۴- بیمارستانها

۵- استادیوم‌های ورزشی

۶- دانشگاه‌ها، مراکز آموزشی

۷- نمایشگاه‌ها

۸- سالن‌های نمایش

۹- ترمینال‌های مسافری

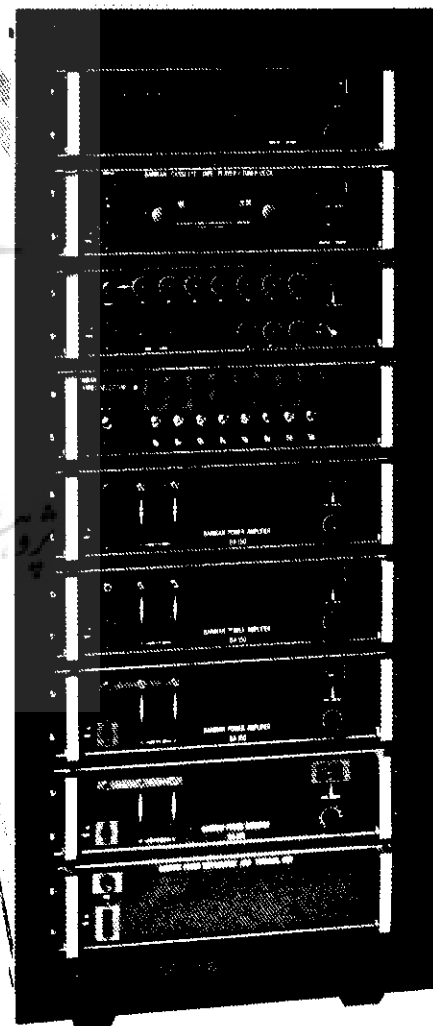
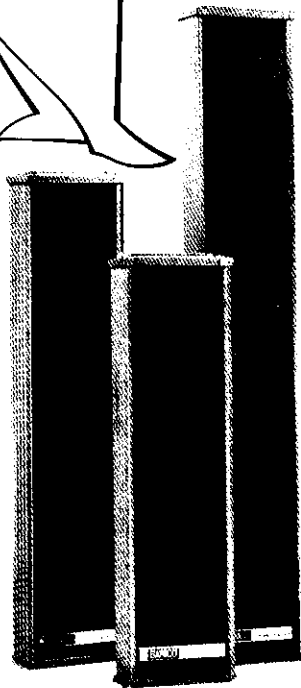
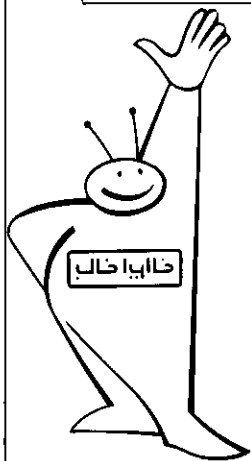
۱۰- فرودگاه‌ها و بنادر

۱۱- ایستگاه‌های مترو

۱۲- بانک، موزه، پارک

۱۳- مراکز نظامی

۱۴- مراکز تجاری، اداری

تهران - خیابان خرمشهر (آبادانا) خیابان مرغاب - کوی شهید ایازی - پلاک ۴
صندوق پستی ۴۴۳-۱۵۷۴۵ تلکس: BAIR ۲۱۴۳۷۹ فاکس: ۸۶۹۵۹۸ (۰۲۱)
دفتر فروش: ۸۶۰۰۶۶۹-۸۶۹۵۹۸-۸۶۴۶۴۷ کارخانه: ۷۷۷۱۳۴-۷۷۲۴۲۷

بسم الله الرحمن الرحيم

دوره کاربردی مدیریت عمومی

ویژه مدیران ارشد و میانی موسسات صنعتی، خدماتی و طرحهای عمرانی

دوره کاربردی مدیریت عمومی از اول اردیبهشت ماه ۱۳۷۱ اجرا خواهد شد. علاقمندان میتوانند از هم اکنون برای شرکت در این دوره ثبت نام کنند.

هدف: دوره کاربردی مدیریت عمومی برنامه ایست که برای پاسخگویی به نیازها و علایق آموزشی مشترک مدیران ارشد و میانی طراحی شده است.

محتوای دوره: دروسی که در این دوره ارائه میشود، ضمن آنکه مدیران را در انجام وظایف و ایفای نقش های مدیریت یاری میدهد، زمینه راجعت شرکت در برنامه عالی مدیریت اجرایی فراهم میکند. لذا به آن دسته از علاقمندان به حضور در برنامه عالی مدیریت اجرایی که آمادگی جهت شرکت در مسابقه ورودی این برنامه را ندارند، توصیه می شود در دوره کاربردی مدیریت عمومی شرکت کنند.

مدت زمان دوره: مدت زمان این دوره دو بیست و پنج ساعت (معادل پانزده واحد درسی) است.

نحوه اجراء: در زمان بندی کلاسها مسئله سازگاری و تعادل زندگی شغلی و تحصیلی مورد توجه قرار گرفته. سازمان مدیریت صنعتی در نظر دارد که برنامه دوره حاضر را در قالب دو فرم زیر ارائه کند:

برنامه الف: هر دو هفته یکبار روزهای سه شنبه، چهارشنبه و پنجشنبه هر روز پنج ساعت از ۸ صبح الی بعد از ظهر این برنامه به نحوی تنظیم شده است که شرکت مدیران مقیم شهرستانها در آن مقدور باشد.

برنامه ب: در روز در هفته، بعد از ظهرها از ساعت ۲/۵ الی ۵/۵ شیوه تدریس: از جمله ویژگیهای این برنامه، نظام آموزشی آن است که بر تلفیق علم و عمل مبتنی میباشد. از اینرو علاوه بر استفاده از منابع سنتی و آموزش یعنی کتاب و استاد، بر تبادل تجربه شرکت کنندگان و استفاده از تجارب دنیسای صنعتی (از طریق طرح قضایای مدیریت) تاکید دارد. انتظار می رود مدیران شرکت کننده در این برنامه، پس از پایان آن موفق شوند نحوه مدیریت خود را بنحوی محسوسی بهبود بخشند.

زمان شروع: سه شنبه اول اردیبهشت ماه ۱۳۷۱

شرایط ورود به دوره:

- ۱- داشتن درجه تحصیلی حداقل سطح کارشناسی از دانشگاههای معتبر داخلی یا خارجی
- ۲- حداقل چهار سال سابقه مدیریت یا کارشناسی پس از فراغ از تحصیلات در طبقه بندی و اولویت پذیرش داوطلبان، معدل نمرات دانشگاه و الویت نیازهای آموزشی آنان نیز مورد توجه قرار خواهد گرفت.

نحوه ثبت نام: علاقمندان به شرکت در دوره میتوانند جهت ثبت نام از تاریخ ۷۰/۱۱/۱۲ تا ۷۰/۱۱/۲۹ از ساعت ۸ صبح الی ۳ بعد از ظهر یادداشت داشتن ۳ قطعه عکس و فتوکپی آخرین مدرک تحصیلی (در مورد مدارکی که نیاز به ارزیابی وزارت علوم است، کپی تاییدیه وزارت علوم) به نشانی: خیابان ولیعصر - جام جم - سازمان مدیریت صنعتی - مرکز آموزش - دفتر برنامه عالی مدیریت اجرایی مراجعه و راهنمای برنامه دوره را دریافت نمایند.

جهت کسب اطلاعات بیشتر خواهشمند است با تلفن مستقیم ۲۹۱۰۸۰ یا ۲۹۴۱۰۲

داخلی ۱۳۶ تماس حاصل فرمائید.